

A-47889
J. Kurrik.

Nimede

raamat.

Nimede raamat.

Hea nimi jääb igavesti.

Katsu, et sa oled hea nime all!

Sir. 41 16, 15.

Välja andnud

Juhan Kurrik.

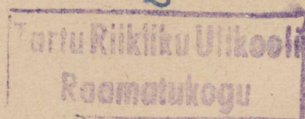

Jurjevis (Tartus) 1901.

M. Vares'i asekirjastus.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 25 Апрѣля 1900 года.

2

146 980

S i s u.

Üleüldiseks juhatuseks	5
----------------------------------	---

Võerad nimed.

A. Sissejuhatus	9
B. Nimestik.	
I. Meesterahva nimed	12
II. Naesterahva nimed	17
C. Tüvestik	23

Nimede kujunemine Venekeeles.

A. Reeglite kokkuseade.	
I. Lausahealte kirjutamine	33
II. Umbhealte kirjutamine	35
B. Nimestik.	
I. Meesterahva nimed	38
II. Naesterahva nimed	45

Lisa. Nimede kirjaviisist	51
-------------------------------------	----

Katsu, et sa oled hea nime all!
Katsu esiteks su enese nime tähendus ja õige kuju keeles ja kirjas enesele selgeks saada; katsu teiseks ettetuleval korral nimeandmise asjus targu toimetada; katsu kolmandaks kõiki nimesid, mis sul iganes vaja suust ütelda ehk kirja panna, ikka õigel kujul ütelda ja kirjutada! Katsu, et sa enese ega kellegi teise head nime milgi kombel ei riku! Mõtle ja mõista: Hea nimi jääb igavesti.

Üleüldiseks juhatuseks.

Nimi, mis lapsele ristimise korral antakse, jääb inimesele läbi terve eluaja otsekui pitseri-märgiks, mis oma kirja ning kuju kannab. Ristinimi on kaunis kingitus, mis lapsele tema elutee algusel kätkisse pannakse; see kingitus on tähtjas ja sügava tähendusega. Aga mitte ikka ei märka nimeandjad selle asja tähtsust ja ei püüa lapsele antava nime tähendust mitte järele uurida. Üsna juhtumise kaupa saab laps enesele nime või nimed, kus vanemad ristimise tunni kättejõudmiseni nime peale veel ei ole mõtelnud ja siis nime väljavalimise hoopis teiste inimeste hooleks jätavad. Nõnda juhtub, et üleskasvav laps oma nimede kohta alles kirikuraamatutest õiget otsust võib saada ja et lapse isa ja ema isegi taga järele kahetsevad, et vaderid lapsele nii mitu nime andnud ja pealegi nii keerulised nimed. Et laps otse vaderite nimed peaks saama, seks ei ole vanemad küll milgi põhjusel kohustatud. Mõned inimesed soovivad lapsele hästi haruldast nime anda, ja otsivad nimesid, mis mõnikord õiged nimed ei olegi *). Kõige sündsam

*) Oli kord mees ristijat sundinud, lapsele nimedeks panema „Herooli Allie“. Aga need ep ole nimed ühtigi; olivad vist kuuluteel kujunenud nimest „Aurelie“. — Kord oli lapsele nimeks antud „Pisaar“, ja enne kiriku-

on ometi, lapsele nime anda, mis üleüldiselt tuttav ja laitusetu oma kõla ja tähenduse poolest.

Soovida on, et laste vanemad ühe nime panemist mõistlikuks kombeks võtaksivad pidada *). Sest mitund ristinime kirjutada ja lugeda on igal pool ainult risuks ja ristiks, ja võib sellest hõlpsaste segadust sündida, kui neid ühes kirjas ehk dokumendis enam, teises vähem, kord seda, kord teist järke mööda on üles tähendatud **). Üks ristinimi, üks isanimi, üks perekonna nimi — teeb ju isegi kokku kolm nime; seal ei jää teistele ristinimedele enam ruumi, ei ka otstarbet. Iga inimest hüütakse ometi ikka ühe ainsa ristinimega ja seda ühte võib ta ometi oma pärisnimeks pidada; ja kuna nimi „tules ei põle, vees ei upu, mullas ei mädane“, siis ei ole ju kellelgi nimede tagavara mitte tarvis. Praegusel ajal ei ole ka kõrgeste haritud inimeste ja kõrgemate seisuste perekondades ühe ainsa ristinime panemine mitte enam haruldane asi. Tahab keegi selles asjas suurtsugu inimesi eeskujuks võtta, siis tehku ta kõige kõrgema seisuse eeskuju järele: meie maa-isa majas, keiserlikus perekonnas, ei anta lapsele ialgi enam kui üks ainus nimi.

raamatusse kirjutamist oli vaja välja uurida, et see nimi kirjutatakse „Bizarde“. Liig võeras ja keeruline

*) „Teistele soovite ühe nime panemist, ise panete oma lastele kolm ja neli“. — Aga ekslik oli see etteheide. Jumala armu läbi oleme neljale pojale ja kolmele tütrele võinud nimed valida ja anda; siin nad seitsmekesi on: Woldemar, Alexander, Johannes, Konstantin; Salme, Helmi, Elly.

**) Oli kord keegi varanduse pärija testamendis ühe ristinimega nimetatud, kuna tema ristimise-täht kaks ristinime üles tunnistas. Nüüd ei saanud ega saanud ta oma pärandust kätte, vaid pidi enne palju vaeva nägema ja kulu kandma.

Meie sugurahvas on vist juba vanal ajal nimele kehvuses elanud, ja ka veel tänapäev oleme oma isenimele poolest hoopis kehvad. Vist selle puuduse paranduseks katsutakse mõnes tähtsamatukeses kõiksugu lihtlabaseid sõnu nimeleks tembeldada; aga inimeste nimele ei kõlba seda laadi „nimed“ küll mitte. Nimi ei astu mitte kõige oma tähendusega otsekui alasti kõikide silma ette. (Vaata: Ilmut. 2, 17). Nimed on hoopis iseloomu keelekujutused, mis igapäevastest sõnadest täitsa lahku lähevad; neil on oma hariduslooline iga ja hind.

Ristinimed, niisamuti meeste- kui naesterahva omad, on aegade vältusel oma olu ja keelelise kuu saanud; neid on hulgakaupa rahvaste käest rahvaste kätte rändanud. Kui ka igal rahval oma jagu isenimesid on, mis teiste rahvaste keskesse teed ei leia, siis on ometi palju nimesid kristlikus maailmas üleüldiselt tuttavad ja pruugitavad. Neid tuleb inimliku ja kristliku vennastuse tunnistajateks ja tugeledeks arvata ja rahvaste-vaheliseks või üleilmliseks kultuura varanduseks, millest ka meie ühes teiste rahvastega osalised oleme.

Kuna meie ristinimesid tarvitame, mis enastaste kõik võerastest keeltest pärit*), siis ei

*) Selles koguduses, kus raamatu kirjutaja ametis, saivad aastasaja lõpul nimele a) tuhande poisilapse hulgas: Johannes 179, Eduard 129, Karl 129, August 125, Alexander 72, Oskar 48, Alfred 38, Jaan 38, Woldemar 36, Rudolf 35, Richard 31, Paul 29, Arthur 27, Julius 27, Arnold 25, Peter 22, Gustav 21, Ernst 18, Friedrich 18, Elmar 16, Johann 16, Adolf 13, Theodor 13, Albert Adalbert Heinrich Herbert Michel á 12, Hugo 11, Oswald 10, Robert 10; b) tuhande tütarlapse hulgas: Marie 130, Johanna 106, Rosalie 92, Helene 80, Pauline 79, Elisa-

peaks meie nimede väljarääkimise ja kirjutamise asjus teistest keeltest mitte väga lahku minema, vaid peaksime nendega enam ühendusesse jääma; üleüldse on väga soovida, et nimede ühtlast kaju kirjas ja keeles hakkaksime kinni pidama *).

Võeraste nimede kirjutamise, päritolemise ja tähenduse kohta annab otsust järeleisav „sissejuhatus“, „nimestik“ ja „tüvestik“. Nimestikku ei ole mitte liig haruldasi nimesid püütud kokku korjata, vaid enam üleüldiselt tarvitatavoid.

Kuidas nimesid ülema valitsuse käsku mööda Venekeeles tuleb kirjutada, seks annab juhatust üleüldiselt „reeglite kokkuseade“ ja iseäraliselt „nimestik“, mõlemad pealkirja all: „Nimede kujunemine Venekeeles“.

Tähendus. Sellel reeglite kokkuseadel ja nimestikul on aluseks: „Ministeriell bestätigte Vorschriften des Evang.-Luth. General-Consistoriums betreffend die Führung der Kirchenbücher (метрическія книги) in russischer Sprache C.-Петербургъ, 1899“.

beth 73, Emilie 68, Salme 65, Alide 65, Elfriede 62, Ida 60, Anna 55, Hilda 50, Wilhelmine 48, Alma 43, Alwine 39, Ella 38, Adele 36, Linda 30, Amanda 28, Luise 27, Amalie 25, Juliane 20, Helmi 19, Martha 18, Elise 13, Emma Erna Sofie á 12, Elsa Karoline Mathilde á 11, Annette 10, Jenny 10. — Arvamata kõik harvemalt ettetulevad nimed, mis enamaste hoopis võerad.

*) Eks see ole päris Babel, kui meie Eestlased käänutame ja väänutame: 1) Endrik Enrik Hendrik Henrik Hindrek Hindrik Hinrik Indrek Indrik Inrik, 2) Widrik Wriido Wriidu Wriidrik Preedik Priidrik Priidik Priido Priidu Reedik Riido Riidu Rits, 3) Kadri Kadrin Kadrina Kateriina Katre Kata Kate Kati Kato Katu Kade Kadi Kado Kadu, 4) Margareeta Margret Mare Maret Maaret Kreet Kreeta Krõõt Kärt Keert Keret Reet Rõõt.

Vôerad nimed.

Nende kirjaline kuju, keeleline juurdumine ja mõtteline olu.

A. Sissejuhatus.

Nimed ulatavad oma juurtega vanade aegade sisse. Juba Asias, nüüdsete Europa rahvaste pesapaigas, on lapsele nime andes püütud ära tähendada, mis loomu ja laadi inimeseks laps nimeandjate soovi ja lootust mööda pidi üles kasvama. Nimi pühendati nõnda heaks ettetähenduseks ja kauniks aateks ehk paleuseks. Nimede loomine on mõnesuguste mõtete sihil siginenud. Nimesid on targanud usklikust meelest. Neis on jumalate nimesid olemas ja üleüldse võimukate olejate nimesid, ka elajaloomade nimesid, sest et pagana-usulised rahvad neid ehk teisi elajalooma oma jumalate pühadeks loomadeks pidasivad. Jumala-nimelisi nimesid on ka Israeli rahvas rohkesti loonud. — Nimesid on sünnitanud sõjakas meel. Need räägivad võitlemisest ja võitmisest, julgusest ja vahvusest, raudriietest ja sõjariistadest, keha jõuust ja vaimu kangusest. Rikkad sedaseltsi nimede poolest on nimelt Germani tõugu rahvad. — Nimesid on kujutanud rahvaste kodune elu ja olu. Need kiidavad oma maad ja suguseltsi, auu ja hiilgust,

varandust ja rikkust, aga ka heldust ja lahkust, õigust ja kohust, truudust ja sõprust, mõistlikku meelt ja tarka aru, nad tõutavad ja soovivad iseäranis tütarlastele perlite hinda ja kulla puhtust, roosilillede ilu ja taevatähtede sära. Ilusad oma kuju ja kõla ja oma kauni tähenduse poolest on Greeka rahva nimed. Üksnes suures Roomariigis, kus üksik inimene perekonna, suguharu, riigi ühisusesse pidi ära sulama, ei olnud ka nimedel suurt tähtsust.

Nimede loomise asjus on juba vanaste juhtmõtte valitsemas olnud, 1) et nimi ikka kahest sõnatüvest kokku liideti, milledest teine mingit omadust tähendab, mis esimese läbi milgi kombel ära määratakse, 2) et nimede loomiseks mitte ilma vahepidamata kõiksugu sõnu ei tarvitatud, vaid kindla vahepidamisega üksnes mõnda seltsi sõnu. — Nii ei ole nimekandja mitte üleüldse „kuulsus“ või „hiilgus“, vaid kas „tarkuse läbi kuulus“ (Sophokles), või „õiguse läbi kuulus“ (Themistokles), või „maal ümberringi kuulus“ (Perikles), või „võimuse läbi kuulus“ (Waldemar), või „ülikuulus“ (Elimar). — Nüüdsel kujul on nimed 1) ühetüvelised, 2) kahetüvelised. Aga ka ühetüvelised nimed ei ole enamasti muud kui endiste kahetüveliste nimede lühendused. — Nimed on rahvapõlvede suus mitmeti muutunud ja lühenenud ja nende esialgune mõte ehk tähendus enam ehk vähem tumedaks jäänud või ka hoopis ununenud, sellepärast ei ole mitte võimalik, iga nime õieti ära seletada. Nime esialgune mõte või tähendus ei taha isegi siis mitte ikka õieti selgida, kui tema tüvesõnad ühes oma tähendusega veel leidaval on. Näituseks on Willem või Wilhelm ja Wilhelmine kokku liidetud sõna-

dest „wille“, mis soovi, ihaldamist, tahtmist tähendab, ja „halm“ ehk „helm“, mille tähendus esialgu kaitsev või varjav kate, hiljem raudkübar. Nüüd võime küll umbes arvata, et selle nime tähendus on: tahtlik varjaja, — aga tumedaks jääb ometi, mis mõte selle nime loojatel õieti on olnud. Sellepärast ei või ka järelseisvas nimestikus nime tähenduse seletus sagedasti muud olla kui nime tüvesõnade tõlge, ja pealegi peab mõne seletuse juures veel küsimise-märk seisma. Aga see on ka juba tükk asja, kui teame, mis keelest üks nimi pärit on ja kuhu ta — vähemalt umbarvates — oma tähendusega kaldub. — Nimede seletuseks on siin nimestiku järel veel nimede tüvesõnad oma tähendusega „tüvestikuks“ kokku seatud, kuhu peale keelepöliste seletuste mõne nime kohta ka veel mythologicalisi, ajaloolisi ja muid tähendusi on asendatud. — Tüvestikus pidivad ette toomata jääma tüved, mis endid enam õieti ei lase leida (Aaron, Rebekka) ja võisivad üles lugemata jääda tüved, mis nimedest isegi selgeste välja paistavad, näituseks: Agathon, agathos: hea; Agricola, ager: põld, colere: harima; Cornelius, cornu sarv; Fabian, faba: uba; Peter petra: kalju. Nimestikus on nii mõnelegi nimele seletus hoopis umbarvates juure lisatud; aga tüvestiku varal võib ju igaüks ise katsuda, mõne küsitava seletuse asemele sündsamat seletust otsida.

B. Nimestik.

Lühendused. *Ebr.* Ebrea, *G.* Germani, *Gr.* Greeka, *L.* Ladina, *Pr.* Prantsuse. *V.* Vene keel; *v.* = vaata. (Kõik teised lühendused on ise-enesest arusaadavad).

Välja rääkida: *ph* = *f*; *v* = *w*.

Numbrid nimede kaasas juhatavad „tüvestikku“ tüvesõnade juure.

I. Meesterahva nimed.

Abel, *Ebr.* Tühjus, õhk.

Abram, *Ebr.* Kõrge isa.

Abraham, *Ebr.* Hulga isa.

Adalbert, *G.* Suurtsugu hiilgav, 56, 62.

Adam, *Ebr.* Maine.

Adolf, *G.* Suurtsugu hunt, 56, 38.

Adonis, *Gr.* 10.

Agathon, *Gr.* Hea.

Agricola, *L.* Põllumees.

Albert, Albrecht = Adalbert.

Alexander, *Gr.* Meeste kaitsja.

Alexius, *Gr.* Kaitsja. [79, 55.

Alfons, *G.* Võitlemise peale hakkaja, 56, 55,

Alfred, *G.* Elfide nõuunik, 36, 52.

Amadeus, *L.* Armasta Jumalat, 24.

Amandus, *L.* Armastuse väärt.

Amatus, *L.* Armastatud.

Ambrosius, *Gr.* Suremata, 14.

Amos, *Ebr.* Koormakandja (?).

- Anastasius, *Gr.* Üles tõusnud.
Andreas, *Gr.* Mehine.
Anton, Antonius, *L.* Kiiduvääriline (?).
Arkadius, *Gr.* Arkadiast pärit, 15.
Arnold, *G.* Kotkavalitseja, 38, 49.
Arthur, *G.* 81.
Athanasius, *Gr.* Suremata.
August, *L.* Auuline, 25.
Axel, *G.* 82.
Benedict, *L.* Önnistatud, 26.
Benjamin, *Ebr.* Armsam poeg, 2.
Benno = Berno: karu.
Bernhard, *G.* Karu kangune, 50.
Berthold, *G.* Hiilgav valitseja, 62, 49.
Bertram, *G.* Hiilgav ronk, 62, 38.
Bruno, *G.* Mustjalt hiilgav. [70, 50.
Burchard, *G.* Hästi varjatud, selleläbi tugev,
Christian, *Gr.* Kristlane. [kandja, 19.
Christoph, Christophorus, *Gr.* Kristuse
Clemens, *L.* Heldemeeleline.
Constantin, *L.* Kindlameeleline.
Cornelius, *L.* Sarvene.
Daniel, *Ebr.* Minu kohtumõistja on Jumal, 1.
David, *Ebr.* Armastatud.
Demetrius, *Gr.* Demetri poeg, 9.
Edgar, *G.* Omanduse oda, 58, 46.
Edmund, *G.* Omanduse kaitsja, 58, 72.
Eduard, *G.* Omanduse hoidja, 58, 73.
Egon, *G.* Õigusline (?) 64.
Eleasar, *Ebr.* Kelle abi Jumal on, 1.
Elias, *Ebr.* Jumala auustaja, 1.
Elmar, *G.* Väga kuulus, 79, 68.
Emanuel = Immanuel.
Emil, *L.* Meelitaja, lahke, viisakas.
Erasmus, *Gr.* Armastuse väärt.

- Erhard, *G.* Aukindel, 65, 50.
 Erich, *G.* Aurikas, 65, 69.
 Ernst, *G.* Südi võitleja.
 Erwin, *G.* Rahvasõber, 59, 77.
 Eugen, *Gr.* Suurtsugu.
 Ewald, *G.* Seadusekorra jalalpidaja, 64, 49.
 Fabian, *L.* Ubanik.
 Felix, *L.* Önnelik.
 Ferdinand, *G.* Rahu läbi julgustatud, 44.
 Fernando, *Hisp.* = Ferdinand.
 Florenz, *L.* Öitsev.
 Franz, *G.* Vabamees.
 Friedrich, Fritz, *G.* Rahuisand, 69.
 Gabriel, *Ebr.* Jumala mees, 1.
 Georg, *Gr.* Põllumees.
 Gerhard, *G.* Oda kõvadune, 46, 50.
 Gottfried, *G.* Jumala rahu.
 Gottlieb, *G.* Jumala laps, 61.
 Gregor, *Gr.* Valvaja.
 Guido, *G.* Metsa-elanik, 75.
 Harald, *G.* Rahva valitseja, 59, 49.
 Heinrich, *G.* Kodukoha isand, 74, 69.
 Helmut, *G.* Julge sõdija, 47.
 Herbert, *G.* Sõjaväe hiilgus, 59, 62.
 Hermann, *G.* Rahvamees, vahva võitleja, 59.
 Hieronymus, *Gr.* Pühanimeline 7.
 Hugo, *G.* Oiukas, 53.
 Ignatius, Ignaz, *L.* Tuline.
 Immanuel, *Ebr.* Jumal meiega, 1.
 Isaak, *Ebr.* Naerja.
 Jakob, *Ebr.* Konsapidaja, kaval.
 James, *Ingl.* = Jakob.
 Joachim, *Ebr.* Jehovast üles seatud, 1.
 Johannes, *Ebr.* Jehova armulaps, 1.
 Jonas, *Ebr.* Tui.

Jonathan, *Ebr.* Jehova antud, 1.
Joseph, *Ebr.* Lisandus.
Julius, *L.-Gr.* Piimajuukseline, noore-ealine.
Karl, *G.* Tüse mees.
Kasimir, *V.* Rahusünnitaja, 20.
Kaspar, *Pärs.* Kassameister.
Klaus, *v.* Nikolaus.
Konrad, *G.* Sugukonna nõuandja, 57, 52.
Kuno, *G.* Sugukondne, 57.
Kurt = Konrad.
Laurentius, *L.* Lorberiga ehitud.
Lazarus, *Ebr.* Kelle abi Jumal on, 1.
Leo, *L.* Lõukoer.
Leonhard, *L.-G.* Lõvi kõvadune, 60, 50.
Leopold, *G.* Rahva-vahva, 60, 43.
Lorenz = Laurentius.
Louis, *Pr.* = Ludwig.
Lucas, *L.* Valgusline.
Ludwig, *G.* Kuulus sõdija, 67, 37.
Magnus, *L.* Suur.
Makarius, *Gr.* Önneline. [omane (?) 29.
Markus, *L.* Suur haamer; mehine; Marsi
Martin, *L.* Sõjakas mees.
Matthias, *Ebr.* Jehova kingitus, 1.
Maximilian, *L.* Suur Aemilian.
Max = Maximilian.
Michael, *Ebr.* Kes on kui Jumal? 1.
Moritz, *L.* = Mauritius: Mairlane, 30.
Nathanael, *Ebr.* Jumala and, 1.
Nikolaus, *Gr.* Rahva võitja, 12.
Oskar, *G.* Valguse vaimude oda, 33, 46.
Oswald, *G.* Valguse vaimude valitseja, 33, 49.
Otto, *G.* Omanik, 58.
Paul, *L.* Veike, tähtsuseta.
Peter, *Gr.* Kalju.

- Philipp, *Gr.* Hobuste sõber.
Polykarpus, *Gr.* Viljakas.
Raphael, *Ebr.* Jumal on terveks teinud, 1.
Reinhard, *G.* Nõutugev, 52, 50.
Reinhold, *G.* Nõuvalitseja, 52, 49.
Renatus, *L.* Jällesündinud.
Richard, *G.* Kuninga tugevune, 69, 50.
Robert, *G.* Kuulsusest hiilgav, 66, 62.
Roderich, *G.* Kuulsuse kuningas, 66, 69.
Roland, *G.* Kuulsa rahva liige, 66.
Rolf = Rudolf.
Roman, *L.* Roomlane (?).
Rudolf, *G.* Kuulsuse hunt, 66, 38.
Samuel, *Ebr.* Jumal võtab kuulda, 1.
Sebastian, *Gr.* Auväärt.
Sergius, *L.* Teenija.
Siegfried, *G.* Kes võidu läbi rahu hoiab.
Simeon, *Ebr.* Kelle palvet kuuldakse.
Stephan, *Gr.* Kes võidu-vanikuga ehitud.
Theodor, *Gr.* Jumala kingitus, 6.
Theophilus, *Gr.* Jumala sõber, 6.
Thomas, *Gr.* Kaksik.
Timotheus, *Gr.* Jumala auustaja, 6.
Titus, *L.* Auustatud.
Tobias, *Ebr.* Jehova on hea, 1.
Valentin, *L.* Terve, tugev, 23.
Victor, *L.* Võitja.
Walther, *G.* Vägimees, 49, 59.
Werner, *G.* Valvakas sõjamees (?) 41, 59.
Wilhelm, *G.* Tahtlik kaitsja, 47.
William, *Ingl.* = Wilhelm.
Willibald, *G.* Tahte-südi, 43.
Wladimir, *V.* Rahuvalitseja, 23.
Woldemar, *G.* Võimu-kuulus, 23.—49, 68.
Zacharias, *Ebr.* Jumal mäletab, 1.

II. Naesterahva nimed.

Ada, Adda = Adelheid.

Adele = Adelheid.

Adelheid, *G.* Suurtsugu naesterahvas, 56, 78.

Adolfine, *v.* Adolf.

Agathe, *v.* Agathon.

Agnes, Agneta, *Gr.* Karsk, puhas.

Albertine, *v.* Albert.

Alexandra, Alexandrine, *v.* Alexander.

Alice, *Pr.* = Alexandra.

Aline, *Arab.* Auuline, kõrge.

Alma, *L.* Toitja. [56, 77, 36, 77.

Alwine, *G.* Kõrge seisuse sõber; elfide sõber,

Amalia, *G.* Töökas (?), 42.

Amanda, *v.* Amandus.

Anastasia, *v.* Anastasius.

Angelika, *L.* Inglisugune.

Anna, *Ebr.* Armas, lõbus.

Annette = Antoinette *Pr.* = Antonie.

Antonie, Antonina = Antonius.

Apollonia, *Gr.* Apollo omane, 8.

Auguste, *v.* August.

Aurelie, *L.* Kuldne.

Aurora, *L.* Koit.

Barbara, *Gr.* Võera maa inimene, 17.

Beate, *L.* Önnelik.

Beatrice, *Pr.* = Beate.

Benedicta, *v.* Benedict.

Bertha, *G.* Heledaste hülgav, 62.

Blanda, Blandine, *L.* Meelitaja.

Brigitte = Bertha (?).

Caecilie, *L.* Pime, silmita, 27.

Camilla, *L.* Noor teenija, templi tüdruk, 28.

Charlotte, *G.-Pr.*, nimest Karl.

Christine, *v.* Christian.
Clara, *L.* Hele, selge, kuulus.
Clementine, *v.* Clemens.
Concordia, *L.* Ühtesündiv, kokkuleppiv.
Constanze, *v.* Constantin.
Cordelia, Cordula, *L.* Südamik.
Cornelia, *v.* Cornelius.
Dagmara, *G.* Päevakuulus, 63, 68.
Demetria, *v.* Demetrius.
Dora = Dorothea ehk Theodora.
Dorothea, *Gr.* Jumala kingitus 6.
Eleonore, *Gr.* Halastaja, kaastundline.
Elfriede, *G.* Elfide rahutaja, 36.
Elisabeth, *Ebr.* Jumala nimel vanduja, 1.
Elise = Elisabeth.
Ella, Elli, *G.* = Erla: suurtsugu.
Ellen, *G.* Julge, 45.
Ellinor = Eleonore.
Elly, *Ingl.* = Elisabeth.
Elsa, Else = Elisabeth.
Elmire, Elwire, *Hisp.* Auuline, kõrge (?).
Elwine = Alwine.
Emilie, *v.* Emil.
Emma, Emmi, *G.* Võimuline (?) 35.
Emmy, *Ingl.* = Emma.
Erica, *Gr.* Nõmmelaps.
Erna, Ernestine, *v.* Ernst.
Esther, *Ebr.* Taevatäht, 5.
Eudoxia, *Gr.* Kellest head räägitakse.
Eugenie, *v.* Eugen.
Eulalia, *Gr.* Jutukas.
Euphemia, *Gr.* Kellel hea nimi.
Euphrosine, *Gr.* Rõõmsameeleline.
Eusebia, *Gr.* Vaga.
Eva, *Ebr.* Eluandja.

Eveline = Eva.
 Fanny, *Ingl.* = Franziska, *v.* Franz.
 Flora, Florentine, *v.* Florenz.
 Frieda, Friederike, *v.* Friedrich.
 Gabriele, *v.* Gabriel.
 Georgine, *v.* Georg. [lund (?) 76.
 Gerda, Gertrud, *G.* Kes visk-odaga vi-
 Grete = Margarethe.
 Hanna = Johanna.
 Hedwig, *G.* Lahingi võitleja, 40, 37.
 Helene, *Gr.* Tulelont, paistev (?), 13.
 Helma, Helmi, *G.* Raudkübara omandaja, 47.
 Helmine, *G.* Raudkübara sõber, 47, 77.
 Henriette, Henrika, *v.* Heinrich.
 Hermine, *G.* Võimuline (?) 35.
 Hertha, *G.* Vali, tugev, vahva.
 Hildegard, Hilda, *G.* Võitluse kaitsja, 39, 71.
 Hilma, *G.* Võitlemisest kuulus, 39, 68.
 Hortensia, *L.* Aidnik.
 Hulda, *G.* Mahe, 80.
 Ida, *G.* Noorejõuline, 51.
 Ines, *Hisp.* = Agnes.
 Inga, *G.* Võimuline (?) 34.
 Ingeborg, *G.* Võimuline varjaja (?) 34, 70.
 Irene, *Gr.* Rahu.
 Irma, *G.* Võimuline (?) 35, [karsk.
 Isabella, *Hisp.* = Isebel, *Ebr.* Mitte-eksinud,
 Jakobine, *v.* Jakob.
 Jeannette, Jenny, *Pr.* = Johanna.
 Johanna, *v.* Johannes.
 Josephine, *v.* Joseph.
 Julie, Julianne, *v.* Julius.
 Justine, *L.* Õiglane.
 Karoline*), *v.* Karl.

*) Mis K all puudub *v.* C all.

- Katharina, *Gr.* Puhas.
 Kora, Korinna, *Gr.* Tüdruk.
 Laura, *v.* Laurentius.
 Leonhardine, *v.* Leonhard.
 Leonide, Leontine, *v.* Leo.
 Lilly (= Julie, Cäcilie?).
 Lina = Karolina, Pauline.
 Longine, *L.* Sihvakas.
 Lotte = Charlotte.
 Louise, *Pr.*, Luise, *v.* Ludwig.
 Lucie, *v.* Lucas.
 Ludmilla, *V.* Rahva armas, 21.
 Ludovica, *v.* Ludwig.
 Lydia, *Gr.* Lydiast pärit, 16.
 Magdalena, *Ebr.* Magdalast pärit, 3.
 Maja, Maia, *Gr.* Ema, 11.
 Malwine, *Gr.* Kogu sõber, 54, 77.
 Margaretha, Margarethe, *Gr.* Helm.
 Maria, Marie, *Ebr.-Gr.* Mõruda meelega,
 vastutõrkuv 3.
 Marianne, *Ebr.* nimest Mariamne, Mirjam, 3.
 Martha, *Kaldea k.* Maja emand, 4.
 Mary, *Ingl.* = Maria.
 Mathilde, *G.* Võimsalt võitleja, 48, 39.
 Melanie, *Gr.* Must, musta verd.
 Meta = Margaretha.
 Milda = Mathilde.
 Milla = Kamilla.
 Minna = Wilhelmine.
 Miranda, *L.* Imestamise väärt.
 Molly, *Ingl.* = Marie.
 Nadine, *V.* Lootus, 22.
 Nanny, *Ingl.* = Anna.
 Natalie, *L.* Elav.
 Nelly, *Ingl.* = Helene, Eleonore.

Netti = Annette.
 Nina = Antonina.
 Nora = Eleonore.
 Olga, *V.* Kõrge, kõrgeauuline, 18.
 Olivia, *L.* Ölipuu vili.
 Ottilie, *v.* Otto.
 Paula, Pauline, *v.* Paul.
 Petronella, *v.* Peter.
 Philippine, *v.* Philipp.
 Pia, *L.* Vaga.
 Raphaelle, *v.* Raphael. [distav (?).
 Rebekka, *Ebr.* Kehakas; iluduse läbi kõi-
 Regina, *L.* Kuninganna.
 Reinholdine, *v.* Reinhold.
 Renata, *v.* Renatus.
 Rosa, Rosalie, *L.* Roosine.
 Rosamunde, *G.* Hobuste hoidja, 72.
 Rosine = Rosalie.
 Ruth, *Ebr.* Sõber, seltsiline, üleaidne.
 Sabina, *L.* Sabinlane, 31.
 Sally, *Ingl.* = Rosalie.
 Sanne = Susanna.
 Sara, *Ebr.* Vürsti emand.
 Selma, *G.* Võimuline varjaja (?) 33, 47.
 Seraphine, *Ebr.* Seravi-inglite sarnane.
 Serena, *L.* Lahkemeeline. [ehk jahipidaja.
 Sidonie, *Ebr.* Sidonist pärit, seega: kalapüüdja
 Sina = Euphrosina.
 Sophie, *Gr.* Tarkus.
 Stella, *L.* Taevatäht.
 Susanna, *Ebr.* Valge lill, „Lilie“.
 Sylvia, *L.* Metsa omane.
 Thekla, *Gr.* Jumala au, 6.
 Theodora, *v.* Theodor.
 Theodosia, *Gr.* Jumala and, 6.

- Theone, *Gr.* Jumalik, 6.
Therese, Theresia, *Gr.* Jahipidaja.
Tony, *Ingl.* = Antonie.
Ulrike, Ulla, *G.* Omanduse emand, 58, 69.
Valentine, *v.* Valentin.
Valerie, *L.* Tugev, 23.
Valeska, *Poola k.* = Valerie.
Vera, *L.* Tõeline.
Veronica, *Makked.-Gr.-L.* Võidu tooja, 32.
Victoria, *v.* Victor.
Virgilia, *L.* Valvaja.
Virginia, *L.* Neid, neitsit.
Vita, *L.* Elu.
Wally, *Ingl.* = Valentine. [hoidja, 83.
Wanda, *G.* = Wendelgard (?): Vandalide
Wera, *V.* Usuline.
Wilhelmine, *v.* Wilhelm.
Xenia, *Gr.* Võeraste vastuvõtja.
Zaida, *Arab.* Kasvav.
-

C. Tüvestik.

Ebreakeelsed tüved ja mis teistest Hommikumaa keeltest pärit.

1) Eloah, palj. Elohim: püha kartuse väärt oleja, Jumal, ka paganate jumalad ja üleilmilised olejad üleüldse. Jahve ehk Jehova: igavene muutumata oleja; Jumala nimi, mis Israelis nii pühaks peeti, et seda suhu võtta ei julgetud, selle asemel öeldi Adonai: Issand. Nimede liidetustes on need Jumala nimed lühidelt El, Ja, Jeho. Eli: minu Jumal. Eli-ja: minu Jumal on Jehova; Elias. Eli-scheba: minu Jumal on vanne; Elisabeth. El-azar: Jumal on aidanud; Eleasar, Lazarus. Kolme pea-ingli nimed: Gabri-el: Jumala mees, Jumala vägimees; Mi-kha-el: kes on kui Jumal? Rapha-el: Jumal on terveks teinud. Immanu-el: Jumal meiega. Dani-el: minu kohtumõistja on Jumal. Sh'mu-el: Jumalast kuulda võetud; Samuel. Jeho-hanan: Jehova on armu heitnud; Johannes, Johann, Juhan, Hans, Hannes, Jaan, *Gr.* Joannes, *Pr.* Jean, *Ital.* Giovanni, *Hisp.* Juan, *Ingl.* John, *Holl.* Jan, *V.* Iwan. Jeho-nathan: Jehova on andnud; Jonathan. Nathana-el: Jumala antud. Matthai (mattan-ja): Jehova kingitus; Matthias. Jeho-jakim: Jehova

seab üles; Joachim. Tobi-ja; Sachar-ja. 2) Ben: poeg; ben-jamin: parema käe poeg. 3) *Ebr.* Mirjam, *Arab.* Marjam, *Gr.* Maria; selle nime juur on mar, mara: mõru. Magdala oli linn Genetsareti järve ääres; Maria Magdalena tähendab: Maria, kes Magdalast pärit, Magdala Maria. 4) Kaldeakeelsest sõnast mare: isand tuleb nimi Martha: emand. 5) Esther tuleb juudi tarkade seletust mööda Pärsiakeelsest sõnast sitara: taevataht, nüüdse aja uurijate järele nimest Istar: Assuri-Babiloni hommikutähe naisjumal, Assuri jumalik varjaja. Greekakeelsed tüved ja Slaavi- ehk Venekeelsed.

6) Theos: Jumal; sellega on liidetud Theo-dor ja Dorot-hea: Jumala kingitus; Theo-dosius ja Theo-dosia: Jumala and; Theo-philus: Jumala sõber; Timo-theus: auusta Jumalat; Thekla: Jumala-au. 7) hieros: püha, onoma: nimi; Hieronymus. 8) Apollonius ja Apollonia; Apollo oli luule- ja helikunsti, kõneosavuse ja arstiteaduse jumal; hiljem usuti teda päikese jumalaga Helios üks ja seesama olema ja teda peeti mehise vooruse aateks ehk paleuseks. 9) Demetrius, ja Demetria; Demeter ehk Ceres oli Greekas ja Roomas põllutöö, sea- dusliku elukorra ja hariduse naisjumal. 10) Adonis oli Greeka mythologias kaunis noormees, keda naisjumalad Aphrodite ja allilmas asuv Proserpina ühtlasi armsaks pidasivad; sellepärast pidi ta Zeuse kohtuotsust mööda iga aasta pool aega ühe seltsis ja teine pool aega teise seltsis allilmas viibima; tähendas maa taimikasvatamise võimu, mis talve tulekul sureb ja kevade ärkab.

11) Maja, Sanskr. sõnast maja: varjutus, pete, oli India mythologias maailma looja seltsiline: armastuse naisjumal; sellest on Mai-kuu oma nime saanud. Greeka mythologias Maia, ka üks naisjumal. 12) Nikolaus; Nike ehk Victoria: võidu naisjumal; laos: rahvas. 13) Helena; selle nime juured on kas helein: võtma, võitma, ehk helene, helane: tulelont, ehk hele: päikese valgus. Helena oli Sparta kuninga Tyndareuse tütar ja vana-aja kõige ilusam naesterahvas ja Menelause abikaasa; sellest, et Troja kuninga Priamuse poeg Paris teda enesele meelitas, tõusis Troja sõda. 14) Ambrosius; ambrosia oli jumalate roog ja nektar nende jook, mille mõjul nad igaveses nooruses elasivad ja suremata olivad. 15) Arkadia: maakond Greckas, kus vanal ajal karjahoidjad ja jahipidajad elanud ja luulelist arvamist mööda süüta olek, lihtsad elukombed ja kallid rahupõli aset olnud. 16) Lydia: maakond Veike-Asias; sealsed elanikud olivad mitme kunsti ülesleidjad; Greeka muusikas nimetati üht mahedat helide seltskonda selle maakonna nime järele. 17) barbaros: võeras ja alatu; niisugune oli Greeklaste meelest igaüks, kes Greekakeelt ei rääkinud, ja Rooma ajal iga rahvas, kes Greeka ja Rooma hariduse osaline ei olnud, nimelt Germanlased; nüüdne tähendus: harimata, halastamata meelega inimene. Püha Barbara elas ristiusu alguse ajal ja on martri surma kannatanud, vana jutu järele oma isa käe läbi, keda siis välk surnuks löönud. 18) Oleg: vana-aegsete Vene kangelaste nimi, tuleb vist vanast põhjamaa vägimehe nimest Helgi. Olga oli suurvürsti Igori abikaasa ja laskis enast pärast mehe surma 955 ristida ja oma ala-

maid ristiusus õpetada; sai ristinimeks Helena ja on pühade inimeste hulka arvatud. 19) Christophorus: Vana jutu järele pidanud üks hiiglane Palästina maal ühe jõe ääres ülevedaja või läbikandja ametit; ta ei tahtnud enam igaühe ori olla ja soovis ennast sellele omaks anda, kes kõige maailma isand. Tuli üks kuningas, kiitis ennast kõige maailma isandaks, aga soovis, et hiiglane teda sealt, kus vaenlane varitsemas, eemale kannaks. „Sa kardad? Ei sa ole kõige maailma isand“. Tuli kurat, kiitles niisamuti, aga nõudis, et hiiglane teda mitte risti lähedale ei kannaks. „Ka sina kardad? Ei sinagi ole kõige maailma isand“. Viimaks tuli Kristus poisikese näul. Hiiglane arvas, et laps ehk kardab, aga sai vastuseks: „Ei ma karda ialgi; ma olen maailma isand“. Seda hiiglane ei usknud; aga jõest läbi minnes märgas ta, et poisike tema õlal raskeks ja ikka raskemaks läks. Suure vaevaga jõudis ta oma seljakoormaga viimaks kaldale, langes seal põlvili selle ette, keda ta oli kandnud, kelle silmist jumalik valguse kiirg säras ja kelle pea aupaistuse ehtes hiilgas, — tunnistas teda maailma ja enese isandaks ja sai kristlaseks. See on Christophorus, Kristuse kandja. 20) Kasimir; казать: näitama; миръ: rahu. 21) Ludmilla: люди: rahvas; милый: armas. 22) Nadine tuleb vist sõnast ja nimest надежда: lootus. 23) владѣть: omandust pidama, valitsema Владимиръ (Володимеръ) ja Waldemar ehk Woldemar tulevad vist Ladinakeelsest sõnast valere: terve ehk tugev olema.

Ladinakeelsed tüved ja mis teistest Romani keeltest pärit.

24) Deus: Jumal; amare: armastama;

neist sõnadest on liidetud nimi *A m a d e u s*. 25) *Augustus*: kõrgeauuline, pühalik. Seda aunime kandis esimest korda *Octavianus*, esimene Rooma keiser, seesama, keda jõulu-evangeliumis nimetatakse. Sellega läheb ühte inimese nimi *August* ja kuu nimi *August*. 26) *Benedictus* ja *Benedicta*; *benedicere*: head ütlema, pühendama, õnnistama. 27) *caecus*: pime; püha *Caecilie* elas ristiusu alguse ajal ja on martri surma surnud; ta oli muusika armastaja ja teda kiideti oreli väljamõtlejaks. 28) *Camillus* (*Gr.* kadmilos: arukas teenija) oli noore-ealine teener, kes pulma ajal mõrsja vanemate kodust peigmehe majasse saatis üht korvi (*camillum*) kandes; ka olivad „camillid“, vabade vanemate lapsed, lasteta preestritele abiks jumala-teenistuse pidamisel. 29) *marcus*: suur haamer; *mas*, gen. *maris*: mees; *Mars* ehk *Ares*: sõjajumal, Rooma jumalik varjaja. 30) *Maurid* olivad *Arabia* seltsi Muhamedi usku rahvas Põhja-Afrikas; nad tungisivad VIII. aastasajal *Hispaniasse* ja jäivad sinna asuma; viimaks on nad sealt jälle välja tõrjutud. 31) *Sabinlased* olivad rahva suguharu *Italias*, kelle käest Rooma mehed oma riigi asutamise ajal kord naesterahvaid on röövinnud. 32) *Veronica* (*Beronike*, *Pherenike*, *Berenike*) olnud vaga naesterahvas, kes vana jutu järele ristikandjale Kristusele oma higrätiku kätte ulatanud, kuhu highi pühkides Önnistegija palgenägu peale jäänud.

Germanikeelsed tüved, enamasti *Saksakeele* omad.

33) *Ans*, *as*, *os*, palj. *asen* on sõnad, milledega *Germanlased* oma valguse-jumalaid on nimetanud; need tüved on nimedes *Oskar*,

Oswald, ja lühenenud nimes Selma (= Anselma, Anselm, Anshelm). 34) Ingwio on ühe jumala nimi või lisanimi olnud; see tüvi on nimedes Ingo ja Ingeborg. 35) Irm ehk Irm in oli vist Germanlaste peajumala Wodani ehk Odini lisanimi ja tähendas teda suureks, vägevaks; nimedes on see tüvi ainult veel suurendava, kangestava tähendusega, (niisamuti ka Ingwio); sellest tulevad lühenenud nimed Irma, Erma, Emma, Irm in a, Hermine, mis oma täielises kahetüvelises kujus võisivad olla: Irmberga Irmberta, Irmgard, Irmhild. 36) alb, alf, elf: pooljumalikud tontlikud elukad, osalt head ja ilusad valguse vaimud, osalt tigidad ja inetud öövaimud, nagu meil murueide tütreid, luupainajad; Alfred, Elfriede, (Alwina?). 37) wih: pühendatud koht, püha paik: wig, wich: võitlus, lahing, sõda; need tüved ei lase nimedes üksteise vahel enam vahet ära tunda; Ludwig, Hedwig. 38) Wodani pühad loomad olivad: hunt: wolf, lühendatud olf ja ulf; kaarn ehk ronk: hraban, raban, ram; kotkas: ar; nad on nimedes Adolf, Arnold, Bertram, Rudolf. 39) hiltia, hilda, hilt: võitlus, lahing, sõda; Hildegard, Hilda, Mathilde. 40) hadu ehk had tähendab lahingit, (Hader: riid); see tüvi on nimes Hadwig ehk Hedwig. 41) Werner (Wernher) peidab eneses tüve warn: hoiatus, ehk ka wer: vastukaitsmine. 42) Amalia on lühenenud nimi; täieliselt kas Amalberga ehk Amalberta ehk Amalfrieda; tüvi am al tähendab vist tööd. 43) bald, balt, nime lõpul ka pold, bold (*Ingl.*), baldo (*Ital.*): südi, virk, vahva; Leopold, Willibald. 44) nand, nant tähendab julgemist, südi-olemist: Ferdinand.

45) ellan, ellen tähendab julgust, vahvust, sõdimise tuhinat; lühenenud nimi Ellen võib täielises kujus olla: Ellenberta, Ellenburg, Ellengard. 46) gari, gar, ger: visk-oda; Edgar, Oskar, Gerhard, Gertrud. 47) halm, helm: kate, vari, raudkübar; Helmut (= Helmut; ehk selles nimes on tüvi hal, halr, hale: mees, s. o. sõjariistade ja raudriiete läbi varjatud mees; ehk see nimi on lühenenud nimest Hildemut, Hilmut: võitlusele südi). Wilhelm, ja lühenenud nimed Helma, Helmi (= Helmberta, Helmswind, Helmtrud), Helmina (= Helmwina), Selma (= Anselma, Anshelm). 48) maht, macht tähendab võimust, jõudu; Mathilde. 49) walt, lühenenud kujul ald, old: meelevald, ka sõnaks hold, lahke, ümber tähendatud; (see tüvi läheb ühte Ladinakeelse sõnaga valere: terve ehk tugev olema); Ewald, Harald, Oswald, Arnold, Berthold, Reinhold, Walther, Waldemar. 50) hart, hard: kõva, tugev, vahva; Bernhard, Burchard, Erhard, Gerhard, Leonhard, Reinhard, Richard. 51) ida, id: noorejõuline; lühenenud nimi Ida võis täielisel kujul olla: Idaberga, Idburg, Idfrida. 52) rad, rat: nõu; ragin, regin, rein: arvamine, nõu; Konrad, Reinhard, Reinhold, Alfred. 53) hugu, hug tähendab meelt, mõtet, oidu; lühenenud nime Hugo täieline kujud võis olla: Hugbold, Hugbert, Hughard, Hugwald, Hugwin; Wodanil ehk Odinil oli peale muude püha loomade ka kaks valget ronka, kes tema õladel seisivad ja temale kõrva sisse ütlesivad kõik, mis nad igapäev läbi maailma lennates näinud ja kuulnud; teine neist ronkadest oli nimega Hugin. 54) Mal-

wine, nimest Madalwin; tüvi madal, mal tähendab koosolekut, kõnet; mahal: kohtupaik. 55) Alfons, vist nimest Adelfons või ka Ildefonds; tüvi fons tähendab tahtevirka olekut, mis varsi valmis midagi tegema. 56) ad, adal tähendab suurt sugu: Adalbert, Adolf, (Alfons?), Adelheid. 57) kuni, kun tähendab sugukonda, suguseltsi; Konrad. Kuno on lühenenud nimedest Kunibald, Kunibert, Kunfrid, Kunimund. 58) ot, ed, ead: omandus, vara, rikkus, õnn; odal, uodal: pärisomandus, päritud vara, kodune päriskoht, perekonna põline põld ehk liikumata varandus; Edgar, Edmund, Eduard, Ulrich, Ulrike; Otto ehk Odo on lühenenud nimedest, millede algusel silp Ot ehk Od. 59) hari, her: rahvakogu, sõjavägi; tähendab nimesdes enamaste võitlejat, vägimeest; Harald (= Herwalt), Herbert, Hermann, Walther, Werner (= Wernher), Hermine, Erwin. 60) liut: rahvas, ka üksik inimene; on Germani ja Slaavi keelte sõna ühtlasi ja kujuneb nimesdes: lut, liut, luit, leut, leod, leo, люд; Leopold, Ludmilla; aga nimes Leonhard on tüvi leo, lõvi, Ladina-keelne. 61) leib, lef; kes järele jäetud, poeg, järeltuleja; leib on ümber muutunud sõnaks lieb: armas; Gottlieb. 62) bercht, brecht, bert: hiilgav, paistev; Adalbert, Albert, Albrecht, Berthold, Bertram, Herbert, Robert, Bertha. 63) dag: päeva valge jagu; Sanskriti keeli dah: põlema; Dagr, päev, pidi põhjamaa mythologias hobuse ja vankriga igapäev ringi maailma ümber ära sõitma, ja tema hobune valgustas õhku ja maad; Dagmara. 64) ewa: seaduseks saanud pruuk, sea-

dus, õigus; Ewald, Egon. 65) era: au; Erhard, Erich, Erwin. 66) hrod, ruod, rut: kuulsus; Romani keelte mõjul üksnes ro; Rudolf, Robert, Roderich, Roland. 67) hlod, hlud, chlod, lud: au; Ludwig. 68) mari, mar: tuttav, kuulus, hiilgav, paistev; Elmar, Woldemar, Dagmara, Hilma = Hilmara = Hildemara. 69) rich: rikas; peasõna rik: kuningas; nimeses on sellel tüvel peasõnaline tähendus; Erich, Friedrich, Heinrich, Richard, Roderich, Ulrich, Ulrike. 70) birg, berg, burg tähendavad kaitsmist, varjamist; Burchard, Ingeborg. 71) gard: ring, kaitstud koht, aid; naester. nimeses on selle sõna tähendus enamaste: hoidja, kaitsja; Hildegard. 72) munt, mund: kaitsja; Edmund, Rosamunda. 73) wart: vaht, hoidja; romaniseeritud kujul: uard, ard; Eduard. 74) hag: kaitstud koht, asupaik; nimeses on selle tüve kuju: hein; Heinrich. 75) widu, wide: puu, mets; Wido, romaniseeritud kujul Guido, on lühenenud nimesest Widebert, Widegis, Widekind, Widemar, Widulf. 76) trud, naester. nimeses leiduv tüvi, on oma tähenduse poolest tume, mõeldakse traud, mis täielise usalduse peal põhjavat olekut tähendab; Gertrud. 77) win: sõber, armas; Erwin, Alwin, Malwine ja lühenenud nimi Helmina = Helmwina. 78) heid, naester. nimeses lõpp, tähendab olejat, tema olu, seisust, auu; Adelheid. 79) al on määrasõna ja tähendab: täitsa, üsna; Alwine, Elmar; nimeses Elmar võib ehk esimene tüvi ka olla ali: võeras. 80) Odini abikaasal Frigg oli lisanimi Holda = Hulda. 81) Arthur ehk Artus olnud VI. aastasajal üks sõjakas vürst

või kuningas Britannias; ta asunud oma ilusa abikaasaga toredas vürstikojas ja tema ümmarguse laua ümber olnud tema 12 seltsimeest, kõige vahvamad rüütlid, istumas, „Artuse lauaringkond“; sealt vürstiõuelt on rüütlid teistesse maadesse käinud vägimeeste tükka tegema, ja neist tegudest on Öhtumaa keeltes rohkest muinasjutu väärilisi luuletusi siginenud. 82) Axel ehk Absalon olnud XII. aastasajal Daanimaal peapiiskop, minister ja väeülem; oma kindla kantsi ehitamise läbi on ta Kopenhageni linna põhjendanud, mis veel tänapäev rahvasuus Axeli linnaks nimetatakse. 83) Vandalid olivad Germani tõugu rahvas, kes ühest maast teise on rändanud laastades ja hävitades; sellepärast tähendab „Vandalismus“ veel tänapäev toorest hävitamise tuju.

Nimede kujunemine Venekeeles.

A. Reeglite kokkuseade.

Nimed, mis umbhealelisega lõpevad, saavad lõpu-
märgiks väljarääkimise kohaselt kas ъ ehk ъ, nagu seda
Vene kirjaväis nõuab.

I. Lausahealte kirjutamine.

Lausahealed, millede pikkust Eesti kirjas kahe
tähega tähendatakse, kirjutatakse Venekeeles
üheainsa tähega (maha arvatud ii). Näituseks:
Aanja = Аня. Kaasik = Казикъ. Peerna =
Перна. Loogariuu = Логару. (Aga: Riistariuu =
Рійстариу).

a = a — Adamson = Адамсонъ.

ae = аэ; ai = ай; au = ай; au = ау. —

Aednik = Аэдникъ. Ait = Айтъ. Mayer =

Майэръ. Mauert = Мауэръ.

ä silbi algusel = э. — Ämblik = Эмбликъ. Lu-
haäär = Лухаэръ.

Algusel; Äe = Ээ; Äi = Эй. — Äestus =
Ээстусъ. Äikene = Эйкене.

Muidu ä = e. — Pärn = Пернъ.

äe = еэ; äi = ей; äü = ей. — Pæv = Пеэвъ.

Käis = Кейсъ. Häusler (—äü—) = Гейслеръ.

e algusel = э; — niisamuti ka lausahealelise järel. —

Eduard = Эдуардъ. Аэдникъ. Майэръ.

Мауэръ. Ээстусъ. Пеэвъ.

Algusel: Ea = Эа; Ei = Эй; Eu = Эу;

Eü = Эй; Ey (Saksakeeles) = Эй. — Eatus = Эатусъ. Einelaud = Эйнелаудъ. Murueit = Муруэйтъ. Eura = Эура. Eule (eü—) = Эйле. Eylau = Эйлау.

Muidu e = e — Ereline = Эрелине.

ea = ea; ei = ей; eu = еу; eü = ей. — Seadleja = Сеадлея. Rein = Рейнъ. Neustus = Неустусъ. Freund(—eü—) = Фрейндъ.

õ algusel = э Õmbleja = Эмблея.

Algusel: Õe = Ээ; Õi = Эй; Õu = Эу. — Õetsutaja = Ээтсутая. Õigus = Эйгусъ. Õunapu = Эунапу.

Muidu õ = ё — Põder = Пёдеръ.

õe = ёэ; õi = ёй; õu = ёу. — Nõel = Нёэль. Sõit = Сёйтъ. Põud = Пёудъ.

i = и — Imelik = Имеликъ.

i lausahealeliste ees = i — Kiud = Кіудъ. Iukaaja = Иукая. Saviauk = Савіаукъ.

ii = ій — Riit = Рійтъ. Triinu = Трійну. Nõnda ka ie, mis ii tähendab: Tiedt (tiit) = Тійдтъ. Schieman = ІІійманъ.

y Soomekeelne: algusel = и; — muidu = ю. — Ylätalo = Илетало. Pylsy = Пюльсю.

y Saksakeelne = и; — lausahealeliste ees = i; — lausahealeliste järel = й. — Trilby = Трильби. Cyon = Ціонъ. Mayer = Майёръ.

o = o — Orav = Оравъ. Torokow = Тороковъ. oe = оэ; oi = ой. Pärtelpoeg = Пертельпоэгъ. Koik = Койкъ.

õ algusel = э — Õõvaht = Эвахтъ.

Algusel: Õi = Эй. — Õitsiline = Эйтсилине.

Muidu õ = ё — Mölder = Мельдеръ. Kõõnimagi = Кёнимеги.

õi = ей — Kõidik = Кёйдикъ.

u = y — Udu = Уду.

ui = уй; uo = уо — Suits = Суйтсь.

Suomi = Суоми.

ü algusel = и; — umbhealelise järel = ю. — Ülge-
kütt = Илгекютть.

II. Umbhealte kirjutamine.

Umbhealelised, mis kahekordselt kirjutatud, kirjutatakse ka Venekeeles kahekordselt. — Näituseks: Pikker = Пиккеръ. Kallas = Калласъ. Tammik = Таммикъ. Hannus = Ханнусъ. Tamm = Таммъ. — Каннъ ja Каннь; aga: Каан = Кань. Карр = Каппъ ja Каппъ; aga Каар = Капъ.

b	p	d	t	g	k	l	m	n	r	w	f	z
= б	п	д	т	г	к	л	м	н	р	в	ф	ц.

Peenendatud л umbhealeliste ees saab peenendusmärgiks ь. Wilhelmine = Вильгельмина.

See märk ь võib ka teiste umbhealeliste juures peenendusmärgiks olla. Näituseks; Lamp = Лампъ. Kont = Конътъ. Sant = Санътъ. Arm = Аръмъ. Arst = Арьстъ. Kurgja = Курьгья. Post = Посътъ. Rist = Рисьтъ. — Viil = Вийль; Vill = Вилль; Koot = Коть; Kott = Коттъ. Raas = Пазъ; Pass = Пассъ.

J (j) algusel:

Ja = Я. — Jagaja = Ягая.

Jau = Яу. — Jauram = Яурамъ.

Jä = Е. — Jänes = Енесъ.

Je = Е. — Jentson = Ентсонъ.

Jõ = Е. — Jõgever = Егеверъ.

Ji = И; Jii = Ии.

Jo = Io. — Jordan = Иорданъ.

Jõ = Ië. — Jörden = Иёрденъ.

Ju = Ю. — Jurkatamm = Юркатаммъ.

Jü = Ю. — Jürmann = Юрманнъ.

j umbhealeliste järel:

ja = ья; je = ье; ji = ьи; jo = ьо; ju = ью;

— Karjane = Карьяне. Särjerpoe = Серье-
поэгъ. Kalji = Кальи. Kalju = Калью.

Aljo = Альо.

j kahe lausahealelise vahel võib ka i olla.

Sedamööda: Ягая ehk Ягаia; Паю ehk
Паиу; Кую ehk Куйу.

h Eesti- ja Soomekeelne = х. — Himmaste =
Химмасте. Luht = Лухтъ.

h teiste keelte oma = г. — Hans = Гансъ. Her-
mann = Германъ. Hilda = Гильда. Wil-
helm = Вильгельмъ. Wirkhaus = Вирк-
гаусъ.

h, mis väljarääkimata jääb, jääb ka kirjutamata.
Näit. Kohl = Коль. Thal = Таль. (Kuid
nimedes, mis Greekakeelest pärit, on th = ө;
näit. Theodor = Θεодоръ; Timotheus =
Тимоѳей).

ch = х. — Christian = Христіанъ. Koch = Кохъ.

v = ф, aga ka = в. — Vogt = Фогтъ. Vero-
nica = Вероника.

s sõna algusel ja silbis umbhealelise ees = с. —
Saabas = Сабасъ. Tuisk = Туйскъ.

s kahe lausahealelise vahel = з. — Wasula =
Вазула.

s sõna lõpul: väljarääkimise kohaselt kas с ehk з.

— Ratas = Ратасъ. Õis = Эйзъ. Kaas-
lane = Казлане. Kasvandik = Касвандикъ.

sch = ш. — Schiller = Шиллеръ.

sp = сп, aga ka = шп. — Espe = Эспе.
Spielhagen = Шпійльгагенъ.

st = ст, aga ka = шт. — Stephani = Стефани. Stolze = Штольце.

sz (ss) = сс. — Gross = Гроссъ.

c = ц, aga ka = k. — Cyon = Цюнь. Cohn = Конъ. ck = кк. — Rückert = Рюккертъ.

qu = кв. — Quistenthal = Квистенталь.

x = кс. — Alexander = Александръ.

Näituste ülevaade.

a: Адамсонъ, Анья, Казикъ, Аэдникъ, Айтъ, Майэръ, Мауэръ.

ä: Эмбликъ, Пернь, Лухаэръ, Ээстусъ, Пеэвъ, Эйкене, Кейзъ, Гейслеръ.

e: Эдуардъ, Эрелине, Эатусъ, Сеадлея, Эйнелаудъ, Муруэйтъ, Рейнь, Эура, Эйле, Эйлау, Неустусъ, Фрейндъ.

ô: Эмблея, Ээтсутая, Эйгусъ, Эунапу, Пёдеръ, Нёэль, Сёйтъ, Пёудъ.

i: Именикъ, Кюудъ, Юкая, Савиукуъ, Рийтъ, Трийну, Тийдтъ, Шийманнъ.

u: Илетало, Пюльсю, Трильби, Цюнь, Майэръ.

o: Оравъ, Тороковъ, Пертельпоэгъ, Койкъ.

ö: Эвахтъ, Мельдеръ, Кёнимеги, Эйтсилине, Кёйдикуъ.

u: Уду, Рийстапу, Суйтсъ, Суоми.

ü: Илгекюттъ.

Пиккеръ, Калласъ, Таммикъ, Таммъ, Ханнусъ, Каннъ, Каннъ, Канъ, Каппъ, Каппъ, Капъ, Вильгельмина, Лампъ, Коньтъ, Саньтъ, Арьмъ, Арьсть, Курьгя, Посьтъ, Рисьтъ, Вийль, Вилль, Котъ, Котъ, Пазъ, Пассъ.

— **j**: Ягая, Ягаи, Паю, Паю, Куу, Куу, Юрамъ, Енесъ, Ентсонъ, Егеверь, Иорданъ, Иёрденъ, Юркатаммъ, Юрманнъ, Карьяне, Серьепозъ, Калъи, Калю, Альо. —

h: Химмасте, Лухтъ, Гансъ, Германъ, Гильда, Вильгельмъ, Виркгаусъ, Коль, Таль, Теодоръ, Тимофей. —

ch: Християнъ, Кохъ. — **v**: Фогтъ, Вероника — **s**: Сабасъ, Туйскъ, Вазула, Ратасъ, Эйзъ, Казлане, Касвандикъ. — **sch**: Шиллеръ. — **sp**: Эспе, Шпийльгагенъ. — **st**: Стефани, Штольце. — **sz**: Гроссъ. — **c**: Цюнь, Конъ. — **ck**: Рюккертъ. — **qu**: Квистенталь.

— **x**: Александръ.

B. Nimestik.

I. Meesterahva nimed.

I. Meesterahva nimed.	Alexei } Алексѣй.
	Aleksei }
Abel } Авель.	Alexius }
Aabel }	Aleksius } Алексій.
Abraham } Авраамъ.	Alexis }
Aabraham }	Aleksis }
Abram } Аврамъ,	Alfons } Альфонсъ.
Aabram } Абрамъ.	Alphons }
Adal- } Адалъ-	Alfred, Альфредъ.
[bert } [бертъ.	Amadeus, Амадей.
Adam } Адамъ.	Amandus, Амандъ.
Aadam }	Amatus, Амать.
Adolf, Адольфъ.	Ambrosius, Амвросій.
Adonis, Адонисъ.	Ambrus, Амбрусъ.
Aado, Адо.	Amos, Амосъ.
Aadu, Аду.	Ando, Аньдо.
Agathon, Агаѳонъ.	Andreas }
Agricola, Агрикола.	Andre }
Ain, Айнъ.	Andres } Андрей.
Aint, Айнтъ.	Andrus }
Albert, Альбертъ.	Annis, Аннисъ.
Albrecht, Альбрехтъ.	Anton, Антонъ.
Alexander } Алек-	Antonius, Антоній.
Aleksander } [сандръ.	Ants, Гансъ.
	Antu, Аньту.

Arkadius, Аркадій.	Edmund, Эдмундъ.
Arnold, Арнольдъ.	Eduard, Эдуардъ.
Aaron, Ааронъ.	Egon, Эгонъ.
Arthur } Артуръ.	Eleasar, Элеазаръ.
Artur }	Elias, Илья, Элія.
Arvid, Арвидъ.	Elmar, Эльмаръ.
Athanasius, Аѳанасій.	Emanuel, Эмануилъ.
August, Августъ.	Emil, Эмилъ.
Axel } Аксель.	Enn, Хеннь.
Aksel }	Enni, Хенни.
Bartholo- } Варѳоло-	Endrik } Генрихъ,
[maeus } [мей.	Enrik } Гейнрихъ.
Benedict, Бенедиктъ.	Erasmus Эрасмъ.
Benjamin, Веніаминъ.	Erhard } Эргардъ.
Benno, Бенно.	Errart }
Bernhard, Бернгардъ.	Erich } Эрикъ.
Berthold, Бертгольдъ.	Eerik }
Bertram, Бертрамъ.	Ernst { Эрнестъ,
Bruno, Бруно.	Ernst { Эрнстъ.
Burchard, Бурхардъ.	Erwin, Эрвинъ.
Christian, Христіанъ.	Eugen, Евгеній.
Christoph } Христо-	Evert } Эвертъ.
Christopho- } [форъ.	Eewert }
[rus }	Ewald, Эвальдъ.
Clemens { Клементій,	Fabian, Фабіанъ.
{ Климентъ.	Felix, Феликсъ.
Constan- } Констан-	Ferdinand { Ферди-
[tin } [тинъ.	{ [нандъ.
Cornelius, Корнелій.	Fernando, Фернандо.
Daniel, Даниилъ.	Florenz, Флоренцъ.
David { Давидъ,	Franz, Францъ.
{ Давыдъ.	Friedrich, Фридрихъ.
Demetrius { Димитрій	Fritz, Фрицъ.
{ Дмитрій.	Gabriel, Гавріилъ.
Edgar, Эдгаръ.	Georg, Георгій.

Gerhard, Гергардъ.	Hipp, Хиппъ.
Gottfried, Готфридъ.	Hugo, Гуго, Гугонъ.
Gottlieb, Готлибъ.	Ignatius } Игнатій.
Gregor, Григорій.	Ignaz }
Guido, Гвидо.	Ilis, Иллисъ.
Hann, Ханнъ.	Immanuel, Эмануилъ.
Hannikas, Ханникасъ.	Indrek }
Hans, Гансъ.	Indrik } Генрихъ,
Hannus, Ханнусъ.	Inrik } Гейнрихъ.
Harald, Гаральдъ.	Isaak }
Harry, Гарри.	Iisak } Исаакъ.
Hein, Хейнъ.	Jaak, Якъ.
Heinrich }	Jakob }
Hendrik } Гейнрихъ,	Jaagur } Яковъ,
Henrik } Генрихъ.	Jakab } Иаковъ,
Helmar, Гельмаръ.	James, Джемсъ.
Helmut, Гельмутъ.	Jaan, Янь.
Henn, Хеннъ.	Jaanus, Янусъ.
Henni, Хенни.	Joachim, Иоакимъ.
Henno, Хенно.	Johann, Иоаннъ.
Herbert, Гербертъ.	Johannes, Иоаннесъ.
Herm }	Jonas }
Hermann } Германъ.	Joonas } Иона.
Hierony- }	Jonathan, Ионаѳанъ.
[mus] }	Joseph }
[нимъ].	Jooserp } Иосифъ.
Hillar, Хилларъ.	Jost }
Hinder, Хиндеръ.	Joost } Иосьтъ.
Hindrek }	Josua }
Hindrik } Генрихъ,	Joosua } Иосуа.
Hinrik } Гейнрихъ.	Juhan, Иоаннъ.
Hinn, Хиннъ.	Juhkum }
Hinno, Хинно.	Jukum } Иоакимъ.
Hinnu, Хинну.	Julius, Юлій.
Hints, Хинтсъ.	Jürg, Георгій.
Hiob, Хиоб, Иовъ.	

Jüri, Юрій.	Kustu, Густавъ.
Justel, Юстель.	Larats
Justi, Юсти.	Laarens
Justus Юстъ.	Laarits
Karl	Laurentius
Karla	Laurits
Kaarel } Карлъ.	Laas, Лазъ.
Kaarle }	Laur, Лауръ.
Kaarli }	Laus, Клаусъ.
Kasimir, Казимиръ.	Laatsarus
Kaspar } Каспаръ.	Lazarus
Käsper }	Leement
Kiideon, Гедееонъ.	Leo, Левъ.
Klaus, Клаусъ.	Leonhard
Kleement	Leenart
{ Климентъ,	{ Леон-
{ Клементій.	{ [гардъ.
Kondrat, Кондратій.	Leopold, Леопольдъ.
Konrad	Lorenz
Konrat } Конрадъ.	Loorets
Konstan-	Loorits
{ Констан-	{ Лоренцъ.
[tin] { [тинъ.	{ Лаврентій.
Kornelius, Корнелій.	Lucas
Kotart	Luukas
Kotert } Готгардъ.	{ Лука.
Kotlep	Ludi
Kotlip } Готлибъ.	{ Людвигъ,
Kotolt, Готгольдъ.	Ludwig
Kristjan, Христіанъ.	{ Людовикъ.
Kristo	Magnus
Kristow } Христо-	Maanus
Kristu } [форъ	Mango
Kuno, Куно.	Mangu
Kusta	Mangus
Kustas } Густавъ.	Mannus
Kustaw }	Madis
	Matthias
	Matis
	Makarius, Макарій.
	Mälk, Мелкъ.

Margus	} Маркъ.	Nigu	} Николай.
Mark		Nigul	
Markus		Nigulas	
Martin	} Мартинъ, Мартынъ.	Niklas	
Märten		Niku	
Mart		Nikulai	
Märt		Olaf	} Олафъ.
Mattheus	} Матѳей, Матвѣй.	Oolaw	
Mateus		Oolep	
Mats, Матсъ.		Oolop	
Matt, Маттъ.		Oolow	
Maximi-	} Максими-	Oolu	} Оскаръ.
lian		Oskar,	
	[лианъ.	Oswald	} Освальдъ.
Max, Максимъ.		Oswalt	
Meinhard	} Мейн- [гардъ.	Otto	} Отто, Оттонъ.
Meinart		Oto	
Michael	} Михаилъ.	Otu	
Mihkel		Ott, Оттъ.	} Паар, Папъ.
Michel		Raap, Папъ.	
Mihka		Paul	} Павелъ.
Mihkael		Paulus	
Mihkle		Raawel	
Mihkli		Raawle	
Mikli		Raawli	} Варео- [ломей.
Mikk, Миккъ.		Pärt	
Miku, Микку.		Pärtel	
Moorits	} Маврикій.	Pärtelmes	
Moritz		Pärtle	
Moses	} Моисей.	Pärtli	
Mooses		Pärtmus	} Бьёрнъ, Бернгардъ.
Natha-	} Наѳа-	Räären	
[nael]		Räaro	
Nikolaus	} Николай.	Räaru	
Nikolai		Peeren	
Niglas			

Peedi, Педи.
 Peedo, Педо.
 Peedu, Педу.
 Penjamin } Веніа-
 Penjam } [минъ.
 Peer, Пепъ.
 Peerent, Берндтъ.
 Pernat, Бернгардъ.
 Peet, Петъ.
 Peter }
 Peeter } Петръ.
 Peedre }
 Philipp, Филиппъ.
 Polykarpus } Поли-
 Polykarp } [карпъ.
 Prants, Францъ.
 Preedik }
 Priidik }
 Priidrik } Фридрихъ.
 Priido }
 Priidu }
 Prits, Фрицъ.
 Raphael, Рафаилъ.
 Rasmus, Эрасмъ.
 Reedik, Фридрихъ.
 Rein, Рейнъ.
 Reinhard, Рейнгардъ.
 Reinhold } Рейн-
 Reinolt } [гольдъ.
 Reinat }
 Renatus Ренатъ.
 Richard, Рихардъ.
 Riido }
 Riidu } Фридрихъ.
 Risto, Христофоръ.

Ristu, Христофоръ.
 Rits, Фрицъ.
 Robert, Робертъ.
 Roderich, Родерикъ.
 Roland, Роландъ.
 Rolf, Рольфъ.
 Roman, Романъ.
 Ruben }
 Ruuben } Рувимъ.
 Sakarias }
 Sahar } Захарія.
 Sahker }
 Salomo } Соло-
 Saalomon } [монъ.
 Samuel }
 Saamuel }
 Saamel } Самуилъ.
 Saamo }
 Saamu }
 Sander, Сандеръ.
 Seba- } Себа-
 [stian, } [стіанъ.
 Semmel, Семмельъ.
 Semmen, Семменьъ.
 Sergius, Сергѣй.
 Siegfried, Сигфридъ.
 Simeon }
 Siim }
 Siimo } Симеонъ.
 Siimu }
 Simon }
 Siimon } Симонъ.
 Stephan, Стефанъ.
 Taaniel }
 Tanil } Даніилъ.

Tanni }
 Tannil } Даниилъ.
 Tanno }
 Таawet }
 Таawil } Давидъ.
 Таawit } Давыдъ.
 Tehwanus }
 Teran } Стефанъ.
 Tents }
 Tõnts } Тентсъ.
 Theodor }
 Teodor } Θεодоръ.
 Theophilus, Θεοφιλъ.
 Tiidrik }
 Tiirik } Дидрихъ.
 Timotheus Тимоѳей.
 Tinn, Тиннь.
 Tints, Тинтсъ.
 Tiinus, Тійнусъ.
 Titus }
 Tiitus } Титъ.
 Tiit }
 Tiits, Тійтсъ.
 Tobias, Товій.
 Tohwer } Христо-
 Trohwe } [форъ.
 Thomas }
 Toomas } Θома.
 Tõnis, Денисъ.
 Tõnn }
 Tõno } Антоній.
 Tõnu }
 Toots, Тотсъ.

Urban, Урбанъ.
 Valentin, Валентинъ.
 Victor, Викторъ.
 Walther }
 Walter } Вальтеръ.
 Werner, Вернеръ.
 Widrik Фридрихъ.
 Wiidas Війдасъ.
 Wiido Війдо.
 Wiidu, Війду.
 Wiktor, Викторъ.
 Wilhelm }
 Willem } Виль-
 Willu } [гельмъ.
 William, Вильямъ.
 Willi- }
 [bald } [бальдъ.
 Wiilip }
 Wiilup } Филиппъ.
 Wiit, Війтъ.
 Wiitas, Війтасъ.
 Wiitin, Війтинъ.
 Wiitus, Війтусъ.
 Wladimir Владимиръ.
 Woldemar }
 Woldi } Вольде-
 Woldu } [маръ.
 Wriido }
 Wriidu } Фридрихъ.
 Wriidrik }
 Zacharias }
 Zahkarjas } Захарія.
 Zahkre }

II. Naesterahva
nimed.

Ada, Ада.
 Adda, Адда.
 Adelaide, Аделаида.
 Adele { Адель,
 { Аделя.
 Adelheid Адельгейда.
 Adelina, Аделина.
 Adolfine, Адольфина.
 Aet, Аэта.
 Agathe { Агата,
 { Агаөія.
 Agnes, Агнеса.
 Alber- { Альбер-
 { [tine] [тина.
 Alexan- { Алексан-
 { [dra] [дра.
 Alexan- { Алексан-
 { [drine] [дрина.
 Alice, Алиса.
 Alide, Алида.
 Aline, Алина.
 Alma, Альма.
 Alwine, Альвина.
 Amalie, Амалія.
 Amanda, Аманда.
 Amilde, Амильда.
 Anastasia, Анастасія.
 Ane, Ане.
 Angelika, Ангелика.
 Anna, Анна.
 Annette, Аннетта.

Ano, Ано.
 Anu, Ану.
 Antonie, Антонія.
 Antonina, Антонина.
 Apollonia, Аполлонія.
 Auguste, Августа.
 Aurelie, Аврелія.
 Aurora, Аврора.
 Barbara, Варвара.
 Beate, Беата.
 Beatrice, Беатриса.
 Benedicta, Бенедикта.
 Bertha {
 Berta } Берта.
 Blanda, Бланда.
 Brigitte, Бригитта.
 Caecilie, Цецилія.
 Camilla, Камилла.
 Charlotte, Шарлотта.
 Christine, Христина.
 Clara, Клара.
 Clemen- { Клемен-
 { [tine] [тина.
 Concordia, Конкордія.
 Constan- { Констан-
 { [tia,] [ція.
 Cordula, Кордула.
 Cornelia, Корнелія.
 Dagmar(a), Дагмара.
 Demetria { Димитрія.
 { Дмитрія.
 Dora, Дора.
 Dorothea, Дороея.
 Ebba, Эбба.
 Eda, Эда.

Edu		Eusebia, Евсевія.
Eedu	} Хедвига, .	Eewa } Евва,
Eeduga		Eva } Ева.
Eleonore, Элеонора.		Eveline, Эвелина.
Elfriede, Эльфрида.		Fanny, Фанни.
Elisabeth	} Елизавета.	Flora, Флора.
Elisabet		Floren- } Флорен-
Elise, Элиза.		[tine } [тина.
Ella, Элла.		Franziska, Франциска.
Ellen, Эллена.		Frieda, Фрида.
Elly, Элли.		Friede } Фриде-
Ellinor, Эллинора.		[rike, } [рика.
Ello, Элло.		Gabriele, Гавріила.
Ellu, Эллу.		Georgine, Георгина.
Elmire, Эльмира.		Gerda, Герда.
Elsa	} Эльза.	Gertrud, Гертруда.
Else		Grete, Грета.
Els		Hanna, Иоанна.
Elvine, Эльвина.		Hebo, Хебо.
Elvire, Эльвира.		Hedwig, Ядвига.
Emilie, Эмилія.		Hedi } Хедвига.
Emma, Эмма.		Hedo } Ядвига.
Emmeline, Эммелина.		Hedu }
Emmy, Эмми.		Helene, Елена.
Erica, Эрика.		Helmi, Гельми.
Erna, Эрна.		Helmine, Гельмина.
Ernestine, Эрнестина.		Hello, Элло.
Esther, Эсѣирь, Ес-		Hellu, Эллу.
Eeta, Эта. [ѣирь.		Hels } Эльза.
Eudoxia, Евдокія.		Helts }
Eugenie, Евгенія.		Henriette, Генріетта.
Eulalia, Евлалія.		Henrica, Генрика.
Euphemie, Евфемія.		Hepp, Хеппа.
Euphro- } Евфро-		Hermine, Гермина.
[syne } [синія.		Hertha, Герта.

Hilda, Гильда.	Kati	
Hilde- } Гильде-	Kato	
[gard, } [гарда.	Katre	Екатерина.
Hilma, Гильма.	Katu	
Hortensia, Гортензія.	Kai, Кайя.	
Hulda, Гульда.	Kamilla, Камилла.	
Ida, Iida, Ида.	Karoline } Каролина.	
Ines, Инеса.	Karoliina }	
Inga, Инга.	Kärt, Гертруда.	
Ingeborg, Ингеборга.	Klaara } Клара.	
Ingel, Ингель.	Klara }	
Irene, Ирина.	Klemen- } Клемен-	
Irma, Ирма.	[tine } [тина.	
Isabella, Изабелла.	Konkor- } Конкор-	
Jakobine, Якобина.	[dia, } [дія.	
Jeanette, Жанетта.	Konstan- } Констан-	
Jenny, Женни.	[tia, } [ція.	
Jeta, Ета.	Kora, Кора.	
Johanna, Иоанна.	Kordelia, Корделія.	
Josephine } Иозефина.	Kordula, Кордула.	
Joosepiina }	Korinna, Коринна.	
Julie }	Kornelia, Корнелія.	
Juula } Юлія.	Kreet	
Juuli }	Kreeta	
Juliane { Юліяна,	Keert } Грета.	
{ Ульяна.	Keret }	
Justine, Юстина.	Krõõt }	
Kade, Каде.	Kristine	
Kadi, Каді.	Kristin	
Kadri	Kristi	Христина.
Kadrin	Kersti	
Kadrina	Kirsti	
Kata	Kirstina	
Katharina		
Kateriina	Laura { Лаура,	
	{ Лавра.	

Leida, Лейда.

Leena }
Leeni } Елена.
Leeno }
Leenu }

Leonhar- } Леонгар-
[dine } [дина.

Leonide, Леонида.

Leontine, Леонтина.

Leopol- } Леополь-
[dine } [дина.

Liidia } Лидія.
Lydia }

Lilla, Лилла.

Lilli } Лилли.
Lilly }

Liina, Лина.

Linda, Линда.

Liisa }
Liis } Лиза.
Liisi }
Liisu }

Lisbeth } Елизавета.
Liisbet }

Longine, Лонгина.

Lonny, Лонни.

Lotta } Шарлотта.
Lota }
Loti }

Louise }
Luise } Луиза.
Lowi }
Lowiisa }

Lucie, Луція.

Ludmilla, Людмила.

Ludovica, Людовика.

Magdalena }
Magdaleena } Магда-
Madaleena } [лина.
Mahdaleena }

Madli }
Matli } Матильда.

Maia }
Mai } Майа.
Maia }
Maie }

Maala }
Maali } Амалія.
Mall }

Malwine, Мальвина.

Margareta }
Margarethe }
Margareeta } Марга-
Margret } [рита.
Maret }
Maaret }

Maria }
Marie }
Mari } Марія.
Marin }
Maarja }

Marianne, Маріанна.

Martha } Марѳа,

Marta } Марта.

Mary, Мери.

Mathilde, Матильда.

Melanie, Меланія.

Meta }
Meeta } Мета.

Merta, Мерта.
 Miia, Мійа.
 Milda, Мильда.
 Miila } Эмилія.
 Miili }
 Milla, Милла.
 Mimmi, Мимми.
 Minna }
 Miina } Минна.
 Minni }
 Miranda, Миранда.
 Molly, Молли.
 Nadine, Надина.
 Nanny, Нанни.
 Natalie, Наталія.
 Needo, Недо.
 Needu, Неду.
 Nelly }
 Nelli } Нелли.
 Neta }
 Netti } Аннетта.
 Neti }
 Niina }
 Nina } Нина.
 Nora } Элеонора,
 Noora } Нора.
 Olga, Ольга.
 Olivia, Оливія.
 Ottilie, Оттилія.
 Parba }
 Parbu } Варвара.
 Paula, Павла.
 Pauline, Павлина.
 Petro- } Петро-
 [nella } [нелла.

Philip- } Филип-
 [pine } [пина.
 Pia }
 Piia } Пійа.
 Pilla, Пилла.
 Pirit }
 Prigita } Бригитта.
 Priidrika, Фридерика.
 Rahel, Рахиль.
 Raphaele, Рафаила.
 Rebekka, Ребекка.
 Regina, Регина.
 Reinhol- } Рейнголь-
 [dine, } [дина.
 Renata, Рената.
 Reet, Грета.
 Riin }
 Riina } Трійна.
 Riino, Трійно.
 Riinu, Трійну.
 Rosa }
 Roosa } Роза.
 Rosalie }
 Rosaalie } Розалія.
 Rosi }
 Roosi }
 Rosa- } Роза-
 [munde } [мунда.
 Rosine, Розина.
 Rõõt, Грета.
 Ruth, Rutt, Руѡь.
 Sabina, Сабина.
 Sally, Салли.
 Salme, Сальме.
 Sanne, Санна.

Saara } Сара.	Triino, Трійно.
Sara } Сара.	Triinu, Трійну.
Selma, Сельма.	Truuta } Гертруда.
Seraphine, Серафина.	Truutu }
Serena, Серена.	Ulla } Ульрика.
Sidonie, Сидонія.	Ulrike }
Sina } Евфросинія.	Valentine, Валентина.
Siina } Евфросинія.	Valerie, Валерія.
Sinaide, Зинаида.	Valeska, Валеска.
Sophie } Софія.	Vera, Вѣра.
Sohwi } Софія.	Veronica, Вероника.
Stella, Стелла.	Victoria, Вікторія.
Susanna, Сусанна.	Virgilia, Виргилія.
Suse } Суза.	Virginia, Віргинія.
Suuse } Суза.	Vita, Вита.
Sylvia, Сильвія.	Walba }
Taala } Наталія.	Walbe }
Taalu } Наталія.	Walbur }
Thea, Теа.	Walpur }
Thekla, Текла.	Wolber }
Theodora, Теодора.	Wölber }
Theodosia, Теодосія.	Wally, Валли.
Theone, Теона.	Wanda, Ванда.
Therese, Тереза.	Wera } Вѣра.
Theresia, Терезія.	Weera }
Tiili, Оттилія.	Wiia, Віяа.
Tiina, Тійна.	Wiio, Війо.
Tiino, Тійно.	Wiiu, Війу.
Tiinu, Тійну.	Wilhel- } Вильгель-
Tiio, Тійо.	[mine] } [мина.
Tiui, Тійу.	Wridrika } Фриде-
Tony, Тони.	Widrika } [рика.
Toora, Дорооеа.	Wisa, Wiisa, Виза.
Triin } Трійна.	Xenia, Ксенія.
Triina }	Zaida, Сайда.

Lisa.

Nimede kirjaviisist.

Nimede kirjaviis on Eesti kirjanduses tänini alles „lahtine küsimus“. — Kas peame võeraid nimesid kirjutama üksnes k õ r v a juhil: Teowiilus, Teofiilus; Mahdaleena, Magdaleena; Jeerusalemm, Jeruusalemm; Tsharlstn, — või üksnes silma juhil: Theophilus, Magdalena, Jerusaleem, Charleston, — s. o. kas sunnime nad täitsa oma keele ja kirja seaduste alla, või jätame neile nende historialise kuju? Vististi ei või mitte ikka üksnes silm, ei ka mitte ikka üksnes kõrv otsust anda. Ometi peaks silmale rohkem õigust jääma. Sest kui ainult kuulumise najale toetame, siis kaub ühidus. Nimedel kui iseäralistel keelekujutustel on oma iseäraline kuju, mis mitte igati kirjaviisi reeglite alla ei taha painduda; nad on suurel osal kui üleüldised rahvastevahelised rahatükid, mis oma üleüldist kuju ning kirja kannavad. Ühiduse pärast sünniks kirjutada piiblis seisvaid nimesid, nagu nad põlvest põlve silmale on tuttavaks saanud: Adam, Moses, Josep, Tawet, Salomon, Jesus, Petrus, Magdalena; — ajaloolisi nimesid, nagu neid ka J. Bergmann kirjutab: Diògenes, Kleòpatra, Afrikānus, Trōja, Bābel, Newton (Njut'n), — ka „kuulsate meeste järele nimetatud“ kohtade nimesid, nagu C. R. Jakobson kirjutab: Georgetown (Dshoordshtaun), Hudson (Hõds'n), Charleston (Tsharl'st'n), St. Louis (Lui) — ja inimeste ristinimesid, nagu selles raamatus võerad nimed nimestikus seisavad, kuid mõnda mõne juba täiesti eestinenud teisendiga, nagu: Andres, Hendrik, Kristian, Kristow, Tohwer, Laurits, Madis, Mangu, Mart, Mihkel, Tõnis, Tõnu, Widrik; Kadri, Kri-

stina, Krôôt, Leena, Madli, Mari, Miina, Sohwi. — Aga mitme nime seltsist võiksivad mitmed teisendid hoopis võerduda, näituseks: Andri, Andrus jne.; Indrek, Inrik jne.; Mihka, Mikhli jne.; Preedik, Priidik jne.; Tanil, Tanni jne.; Kadi, Kade jne.; Keert, Keret jne.; Mare, Maare jne.

Mis siin nimede kirjaviisi ja kirjaliku kuju kohta on öeldud, on muidugi üksiku arvamine. Et võimalik oleks, „nimede raamatut“ tulevikus kõigiti kindla aluse peale rajada, seks olgu siin aset soov ja ettepanek Eesti keeleteadlastele ja kirjanikkudele:

Võetagu nimede kirjaviis ja nende ühine kuju seletamisele! Vahest jõuame selles küsimuses viimaks ometi selgusele ja ühildusele.

J. Kurrik'u kirjutatud raamatud:

Arvuvald I: Algebra oma algusõpetustega.

„ **II:** Neljaliikme ja ruumi arvamine ning võrdlused ruut- ja järg-arvudega.

Arvuvalla võti I, II. — Kostused.

Laste arvuvald I: Arvamise ABD.

„ „ **II:** Täisarvud.

„ „ **III:** Murrud.

Laste arvuvalla võti I, II, III. — Kostused.

Учебникъ ариѳметики для дѣтей. Цѣлыя числа.
(Laste arvuvalla II. jau tõlge).

Turnimise raamat I.

Kirjutamise õpetus. Laste õpetajatele ja peastkirja õppijatele juhatuseks.

Stenografia õpetus.

Kiirkirja õpetus. — (Stenografia õpetuse, uuendatud välja-anne. — Ilmunud „Meelejahutaja“ lisana).

Kolm suurt lugu. Eesti ja Saksa rahva-eposed „Kalewipoeg“ ja „Nibelungid“. Nende sisu ja võrdlemine. Eesti kunst-epos „Lembitu“. Selle tuum ja tähendus.

Nimede raamat.
